

**รายงานสถานการณ์การเฝ้าระวังการบาดเจ็บจากความรุนแรง
ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ (Violence-related Injury Surveillance - VIS)
ประจำเดือน กุมภาพันธ์ 2553**

ที่มา

ระบบเฝ้าระวังการบาดเจ็บจากความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ จัดตั้งขึ้นในเดือนมกราคม 2550 เพื่อพัฒนาระบบข้อมูลให้เอื้อต่อการนำไปใช้พัฒนาระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน กำหนดนโยบายและวางแผน จัดสรรทรัพยากร ควบคุมป้องกันการบาดเจ็บ และช่วยเหลือเยียวยาผู้สูญเสียจากความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ กลุ่มประชากรที่เฝ้าระวัง คือ ผู้ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิตจากการบาดเจ็บจากสาเหตุภายนอกแบบตั้งใจ (Intentional injury) ทุกราย ที่มารับการรักษาหรือชันสูตรพลิกศพที่โรงพยาบาลของรัฐจำนวน 48 แห่งของจังหวัดสงขลา สตูล ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส โดยรายงานฉบับนี้จะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลระบบเฝ้าระวังฯ เฉพาะเหตุการณ์ที่มีสาเหตุจากความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เท่านั้น

สรุปสถานการณ์

มีเหตุการณ์ความรุนแรงจำนวน 50 ครั้ง มีจำนวนผู้บาดเจ็บ 105 ราย อัตราการบาดเจ็บ 3.2 ต่อแสนประชากรต่อเดือน มีจำนวนผู้เสียชีวิต 30 คน อัตราตาย 0.9 ต่อแสนประชากรต่อเดือน อัตราป่วยตาย (case fatality rate-CFR) ร้อยละ 28.6 มีจำนวนผู้ได้รับผลกระทบในครอบครัวของผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตรวม 41 คน

ระบบเฝ้าระวัง

โรงพยาบาลในเครือข่ายเฝ้าระวัง 48 แห่ง ส่งรายงาน 48 แห่ง (มีจำนวนโรงพยาบาลที่รายงานว่าไม่มีผู้บาดเจ็บและผู้เสียชีวิตเลย จำนวน 8 แห่ง)

ความครบถ้วน (วัดจากความสอดคล้องของข้อมูลจำนวนคนที่ได้รับบาดเจ็บจากเหตุการณ์ความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้จากระบบเฝ้าระวังเทียบกับข้อมูลจากฐานข้อมูลศูนย์ประสานงานวิชาการให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้-ศวชต.) เท่ากับร้อยละ 65.9

ความถูกต้อง (วัดจากความสอดคล้องของข้อมูลตัวแปรวันที่เกิดเหตุ และสถานที่เกิดเหตุเทียบกับฐานข้อมูล ศวชต.) เท่ากับร้อยละ 71.3

ความทันเวลา (วัดจากจำนวนโรงพยาบาลที่ส่งรายงานถึงศูนย์บริหารการพัฒนาสุขภาพจังหวัดชายแดนภาคใต้-ศบ.สส. ภายในวันที่ 7 มีนาคม 2553) เท่ากับ ร้อยละ 72.9 โดยมีรายละเอียดดังเอกสารแนบท้าย (ภาคผนวก 1)

หมายเหตุ: Download รายงานสถานการณ์การเฝ้าระวังการบาดเจ็บจากความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้ที่ VIS Website: <http://medipe2.psu.ac.th/~vis/> หรือ www.deepsouthvis.org

เหตุการณ์

สถานที่

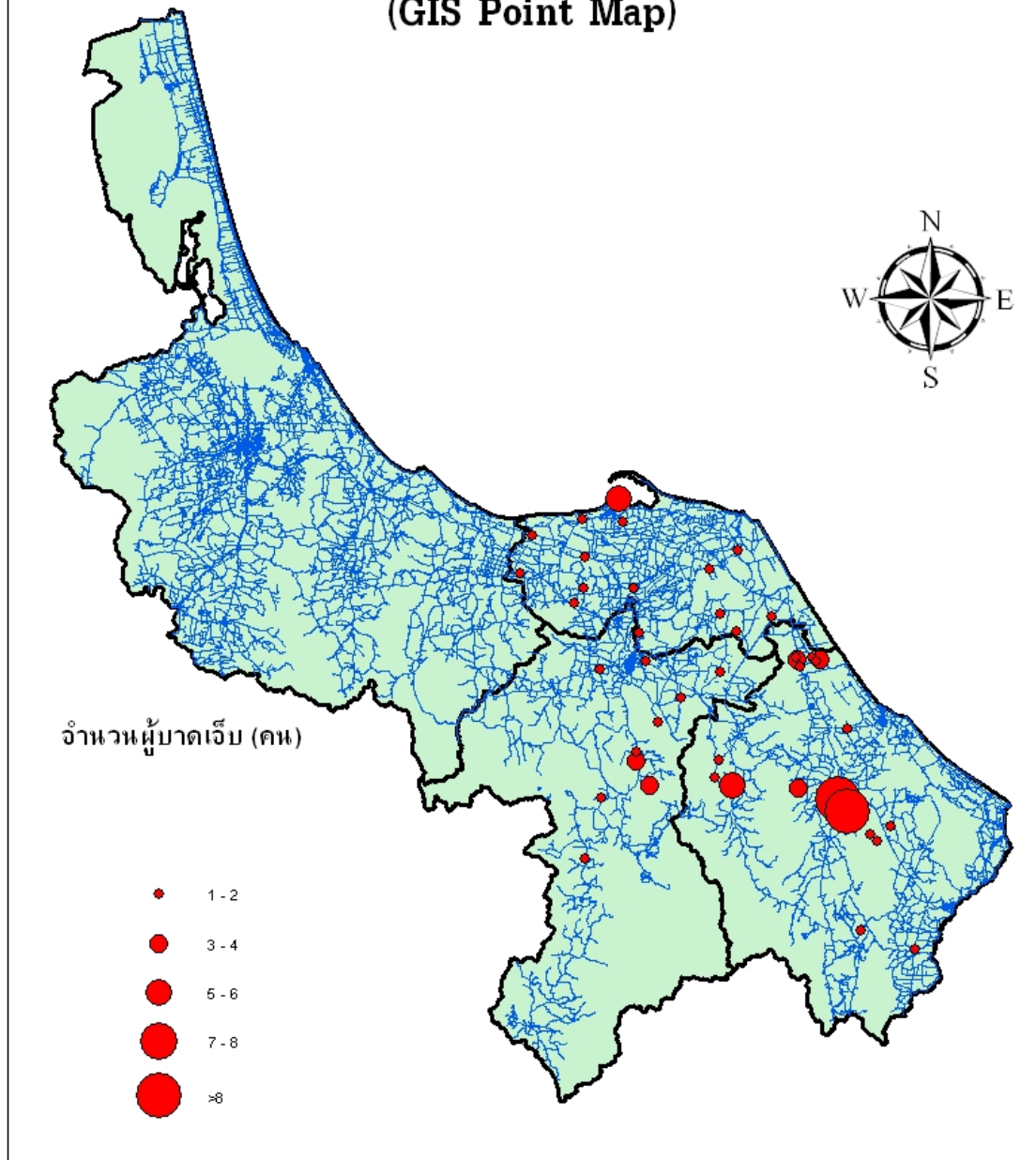
ตารางที่ 1. จำนวนเหตุการณ์รายอำเภอ

อันดับ	จำนวนเหตุการณ์					
	นราธิวาส	20	ปัตตานี	17	ยะลา	13
1.	ระแงะ	6	หนองจิก	4	บันนังสตา	5
2.	บาเจาะ	4	โคกโพธิ์	3	รามัน	3
3.	รือเสาะ	3	ยะรัง	3	เมืองยะลา	3
4.	เจาะไอร้อง	2	เมืองปัตตานี	2	ธารโต	1
5.	ยี่งอ	1	ปะนาเระ	1	กรงปินัง	1
6.	ศรีสาคร	1	มายอ	1		
7.	แว้ง	1	ทุ่งยางแดง	1		
8.	สุคีริน	1	สายบุรี	1		
9.	จะแนะ	1	กะพ้อ	1		

ตารางที่ 2. จำนวนเหตุการณ์ตามลักษณะสถานที่เกิดเหตุ (ICD-10 place of occurrence code)

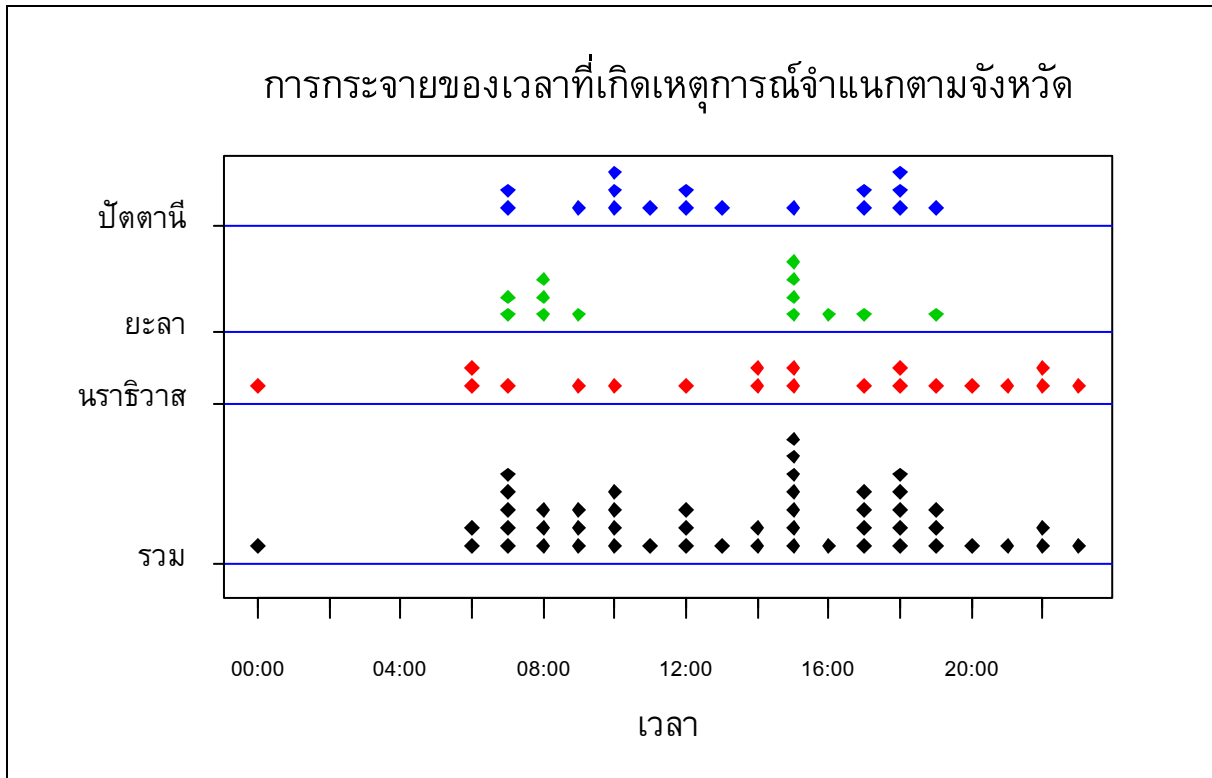
อันดับ	ลักษณะสถานที่เกิดเหตุ	จำนวนเหตุการณ์
1.	ถนนหรือทางหลวง	29
2.	นา ไร่ สวน	8
3.	บ้าน ที่อยู่อาศัยส่วนตัว	7
4.	สถานที่ค้าขายสินค้าและบริการ	4
5.	สถานศึกษา หรือ สถานที่สาธารณะ	1
6.	สถานที่อื่นๆ	1

**Spot Map แสดงจำนวนผู้บาดเจ็บหรือเสียชีวิต
ตามสถานที่เกิดเหตุการณ์
(GIS Point Map)**

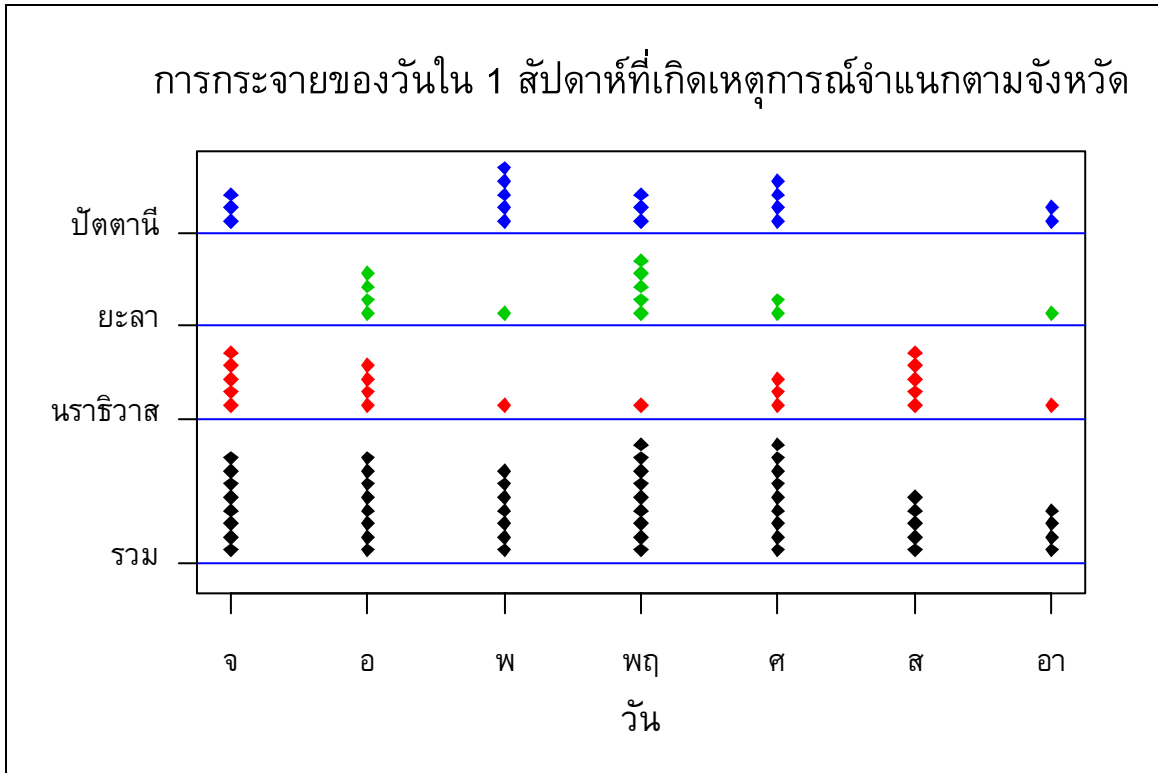

แผนภูมิที่ 1. Spot Map แสดงจำนวนเหตุการณ์ตามพื้นที่เกิดเหตุการณ์ (GIS Point map)

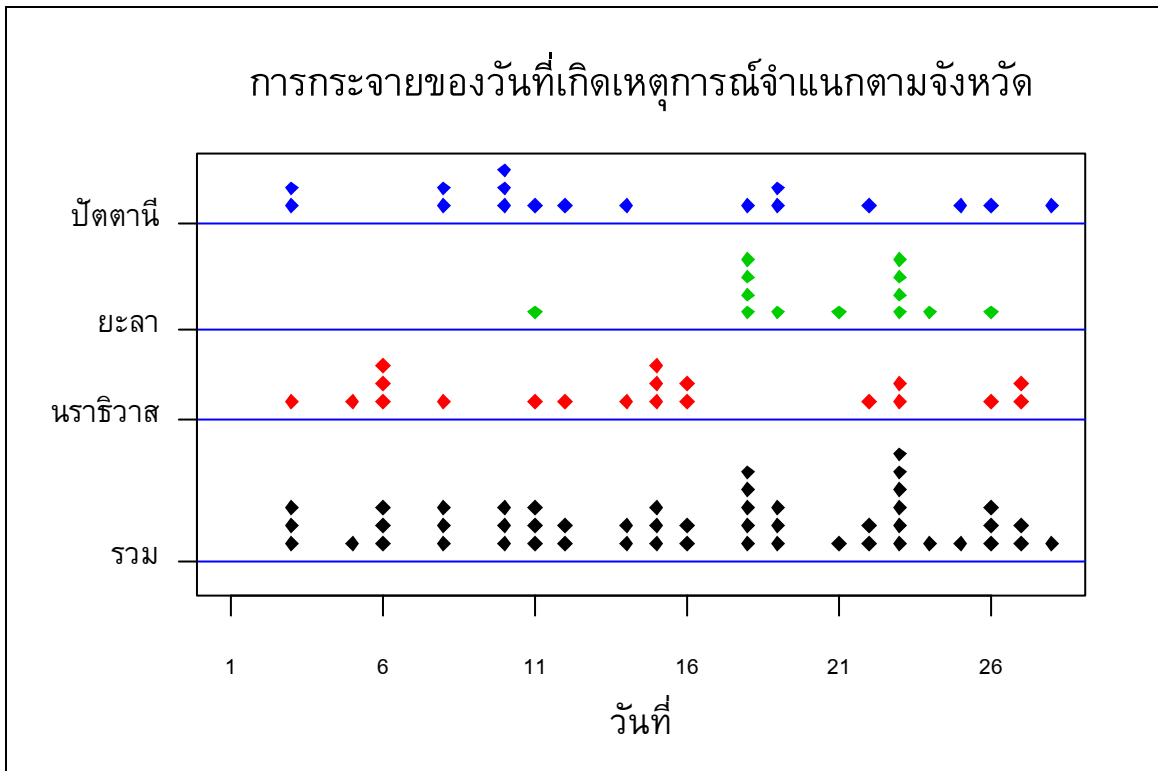
เวลา

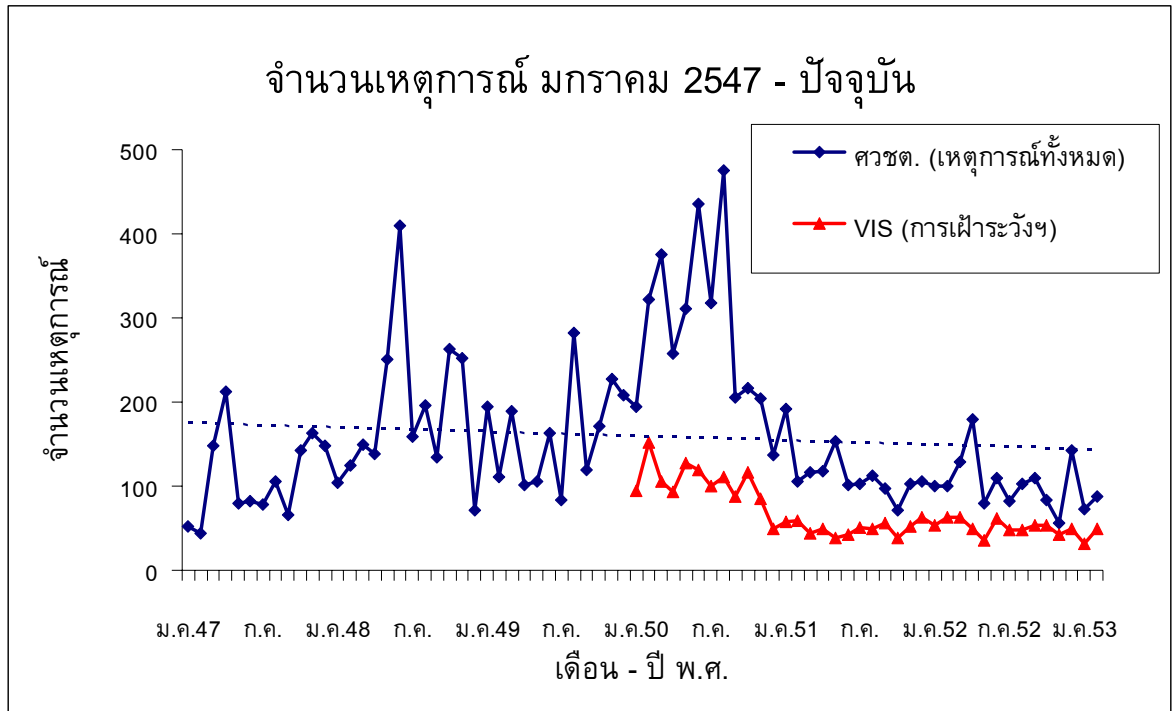
แผนภูมิที่ 2. จำนวนเหตุการณ์จำแนกตามจังหวัดและเวลาที่เกิดเหตุการณ์ (1 จุดแทน 1 เหตุการณ์)

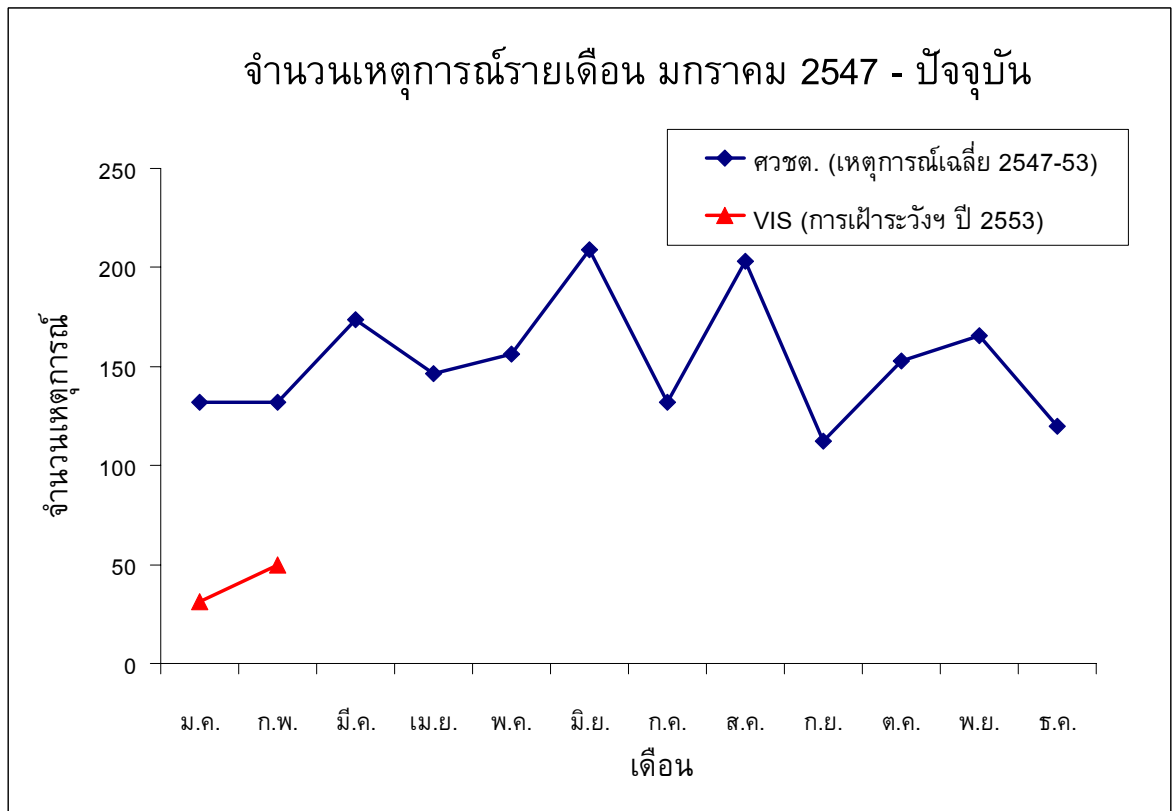
แผนภูมิที่ 3. จำนวนเหตุการณ์จำแนกตามจังหวัดและวันใน 1 สัปดาห์ที่เกิดเหตุการณ์

แผนภูมิที่ 4. จำนวนเหตุการณ์จำแนกตามจังหวัดและวันที่ที่เกิดเหตุการณ์ใน 1 เดือน (1 จุดแทน 1 เหตุการณ์)

แผนภูมิที่ 5. จำนวนเหตุการณ์รายเดือนตั้งแต่เดือนมกราคม 2547 เปรียบเทียบกับข้อมูลของศวชต. ซึ่งเป็นเหตุการณ์ความไม่สงบทุกประเภททั้งที่มีและไม่มีผู้บาดเจ็บ

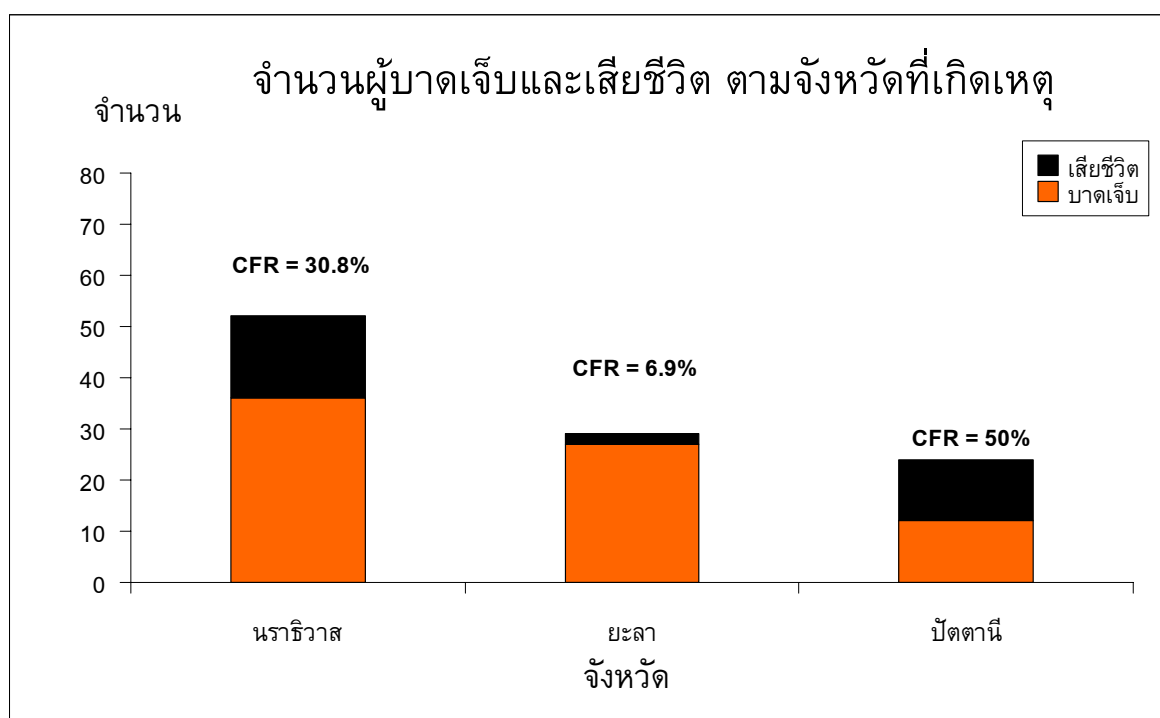
แผนภูมิที่ 6. จำนวนเหตุการณ์รายเดือนตั้งแต่เดือนมกราคม 2547 เปรียบเทียบกับข้อมูลจำนวนเหตุการณ์เฉลี่ยรายเดือนของศวชต. ซึ่งเป็นเหตุการณ์ความไม่สงบทุกประเภททั้งที่มีและไม่มีผู้บาดเจ็บ

ผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต

สถานที่

ตารางที่ 3. จำนวนและอัตรา (/แสนประชากร/เดือน) ของการบาดเจ็บและเสียชีวิต และอัตราป่วยตาย (%) ตามจังหวัดที่เกิดเหตุ

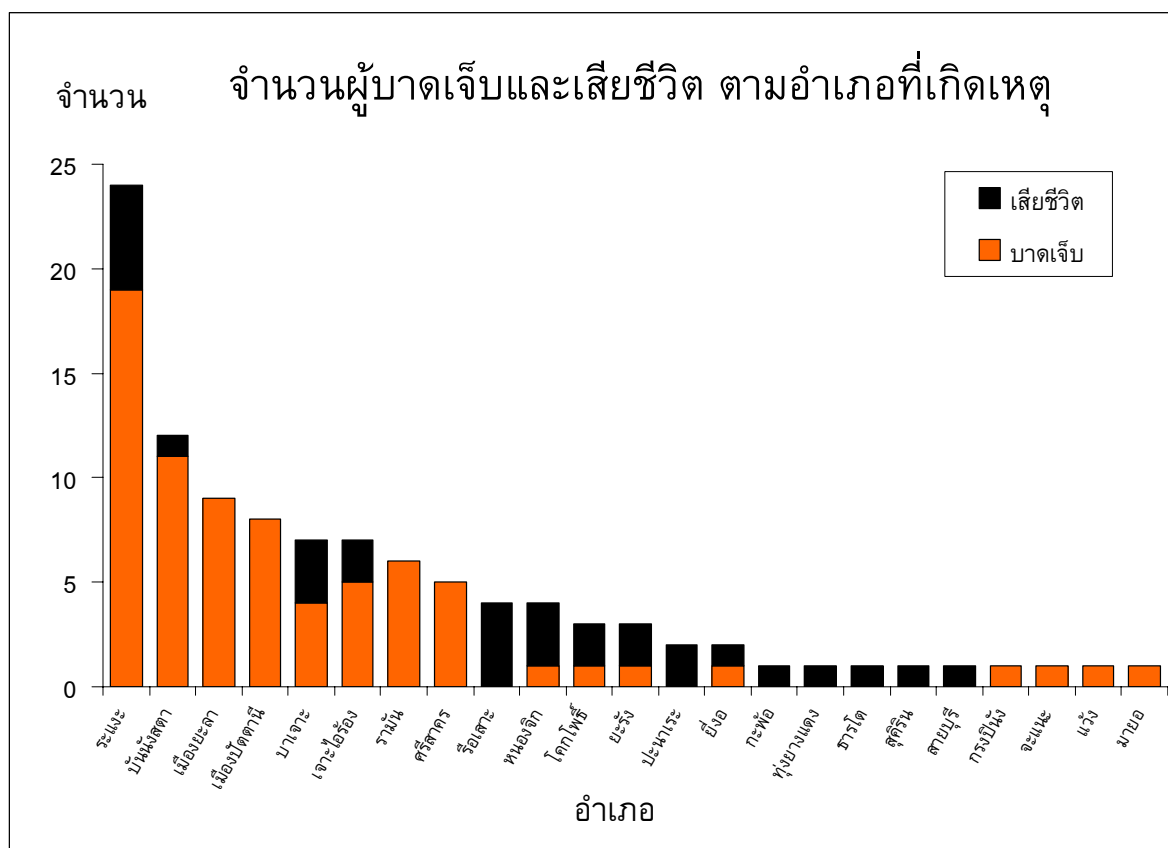
จังหวัด	บาดเจ็บ		ตาย		ป่วยตาย อัตรา (%)
	จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา	
สงขลา	-	-	-	-	-
สตูล	-	-	-	-	-
ปัตตานี	24	3.8	12	1.9	50
ยะลา	29	6.3	2	0.4	6.9
นราธิวาส	52	7.4	16	2.3	30.8
รวม	105	3.2	30	0.9	28.6

แผนภูมิที่ 7. จำนวนผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต ตามจังหวัดที่เกิดเหตุ เรียงลำดับตามจำนวนผู้บาดเจ็บ

ตารางที่ 4. จำนวนและอัตรา (/แสนประชากร/เดือน) ของการบาดเจ็บและเสียชีวิต และอัตราป่วยตาย (%) ตามอำเภอที่เกิดเหตุ

อันดับ	บาดเจ็บ			ตาย			ป่วยตาย	
	อำเภอ	จำนวน	อัตรา	อำเภอ	จำนวน	อัตรา	อำเภอ	อัตรา (%)
1	ระแงะ	24	28.5	กะพ้อ	1	6.6	กะพ้อ	100
2	บันนังสตา	12	23.7	บาเจาะ	3	6.4	รือเสาะ	100
3	เจาะไอร้อง	7	19.2	รือเสาะ	4	6.4	ทุ่งยางแดง	100
4	ศรีสาคร	5	17.1	ระแงะ	5	5.9	ธารโต	100
5	บาเจาะ	7	14.9	เจาะไอร้อง	2	5.5	ปะนาเระ	100
6	รามัน	6	7.4	ทุ่งยางแดง	1	5.3	สุคีริน	100
7	เมือง ปัตตานี	8	6.7	ธารโต	1	5	สายบุรี	100
8	กะพ้อ	1	6.6	ปะนาเระ	2	4.7	หนองจิก	75
9	รือเสาะ	4	6.4	สุคีริน	1	4.6	โคกโพธิ์	66.7
10	หนองจิก	4	5.8	หนองจิก	3	4.4	ยะรัง	66.7

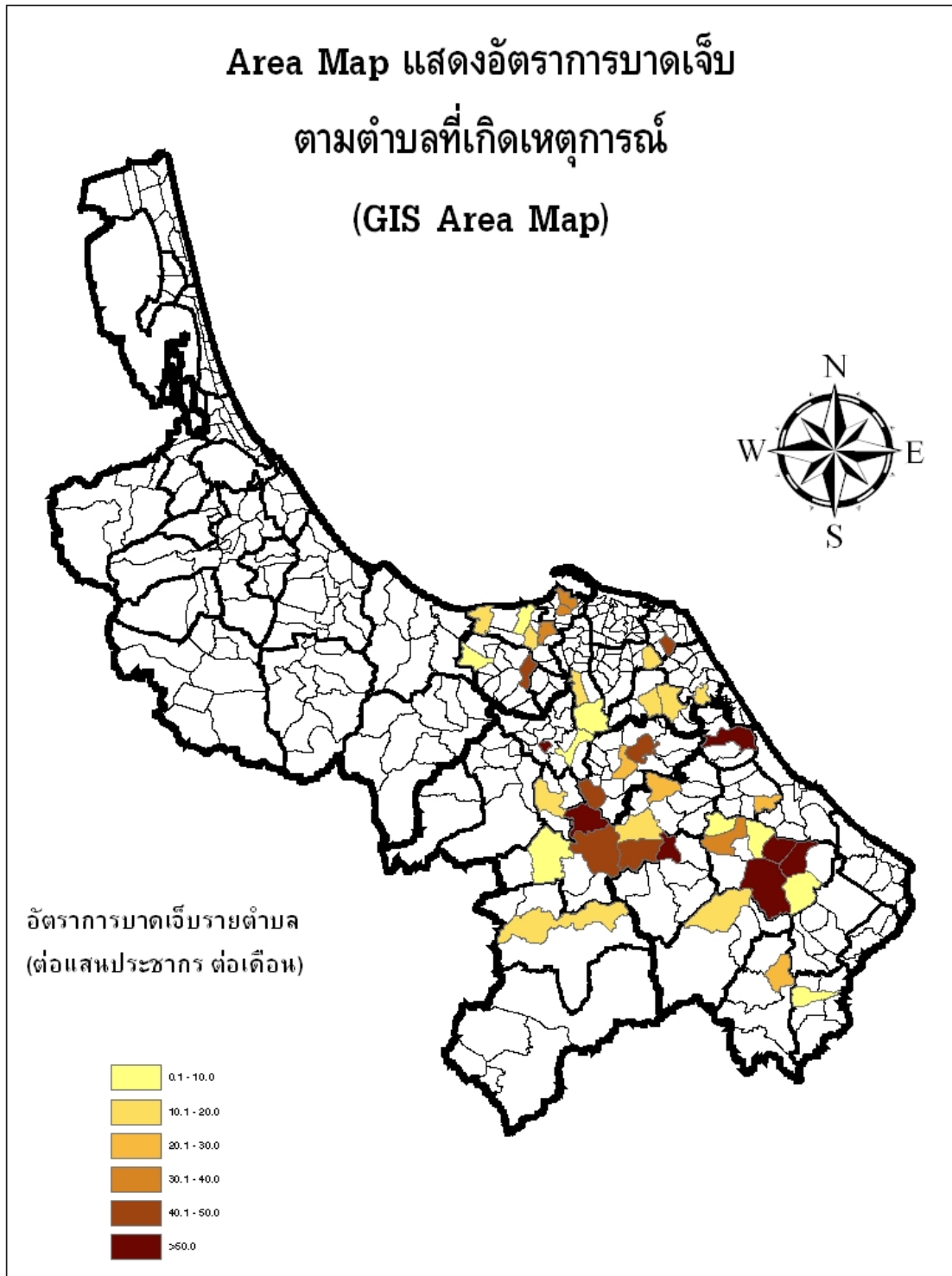
แผนภูมิที่ 8. จำนวนผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต ตามอำเภอที่เกิดเหตุ เรียงลำดับตามจำนวนผู้บาดเจ็บ

ตารางที่ 5. จำนวนและอัตรา (/แสนประชากร/เดือน) ของการบาดเจ็บและเสียชีวิต และอัตราป่วยตาย (%) ตามตำบลที่เกิดเหตุ

อันดับ	บาดเจ็บ			ตาย			ป่วยตาย	
	ตำบล	จำนวน	อัตรา	ตำบล	จำนวน	อัตรา	ตำบล	อัตรา (%)
1.	ตันหยงลิมอ	9	116	ท่าน้ำ	2	48.1	ท่าน้ำ	100
2.	ตะมะยูง	5	109.3	โคกสะอาด	2	43.2	โคกสะอาด	100
3.	กาเยาะมาตี	6	98.9	กาเยาะมาตี	2	33	ลิปะสะโง	100
4.	บองอ	9	66	ลิปะสะโง	1	32.2	เฉลิม	100
5.	หน้าถ้ำ	2	64.7	เฉลิม	3	31	เกียร์	100
6.	ตาเนาะปูเต๊ะ	5	57.7	เกียร์	1	27.3	สาวอ	100
7.	จวบ	6	54.9	สาวอ	1	24.7	บาดง	100
8.	ตลิ่งชัน	6	49.9	ควนโนรี	1	21.3	บาเราะใต้	100
9.	ท่าน้ำ	2	48.1	บาดง	1	18	ปล่องหอย	100
10.	โคกสะอาด	2	43.2	บาเราะใต้	1	17.5	บ้านแห	100
							ท่ากำชำ	100
							ปากู	100
							มะนังดาลำ	100
							บุโละบุโย	100
							ตันหยงมัส	100
							โคกโพธิ์	100
							เขาตุม	100
							บุกิต	100
							บันนังสตา	100

ตารางที่ 6. จำนวนของผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต และอัตราป่วยตาย (%) สูงสุด 5 อันดับแรก ตามโรงพยาบาลที่เข้ารับการรักษา

อันดับ	รพ.	จำนวน บาดเจ็บ	รพ.	จำนวน ตาย	รพ.	อัตรา ป่วยตาย (%)
โรงพยาบาลศูนย์/มหาวิทยาลัย (รวมบาดเจ็บ 28 ราย เสียชีวิต 1 ราย อัตราป่วยตาย 3.6%)						
1.	ยะลา	22	ยะลา	1	ยะลา	4.5
2.	สงขลา นครินทร์	6				
โรงพยาบาลทั่วไป (รวมบาดเจ็บ 35 ราย เสียชีวิต 3 ราย อัตราป่วยตาย 8.6%)						
1.	นราธิวาส	23	นราธิวาส	2	ปัตตานี	9.1
2.	ปัตตานี	11	ปัตตานี	1	นราธิวาส	8.7
3.	สุโขทัย-ลก	1				
โรงพยาบาลชุมชน (รวมบาดเจ็บ 55 ราย เสียชีวิต 6 ราย อัตราป่วยตาย 10.9%)						
1.	ระแงะ	16	โคกโพธิ์	2	ธารโต,ทุ่งยางแดง,กะพ้อ	100
2.	บันนังสตา	9	ระแงะ,ธารโต, ทุ่งยางแดง,กะพ้อ	1		
3.	ศรีสาคร,รามัน, เจาะไอร้อง	5				
4.					โคกโพธิ์	66.7
5.					ระแงะ	6.25

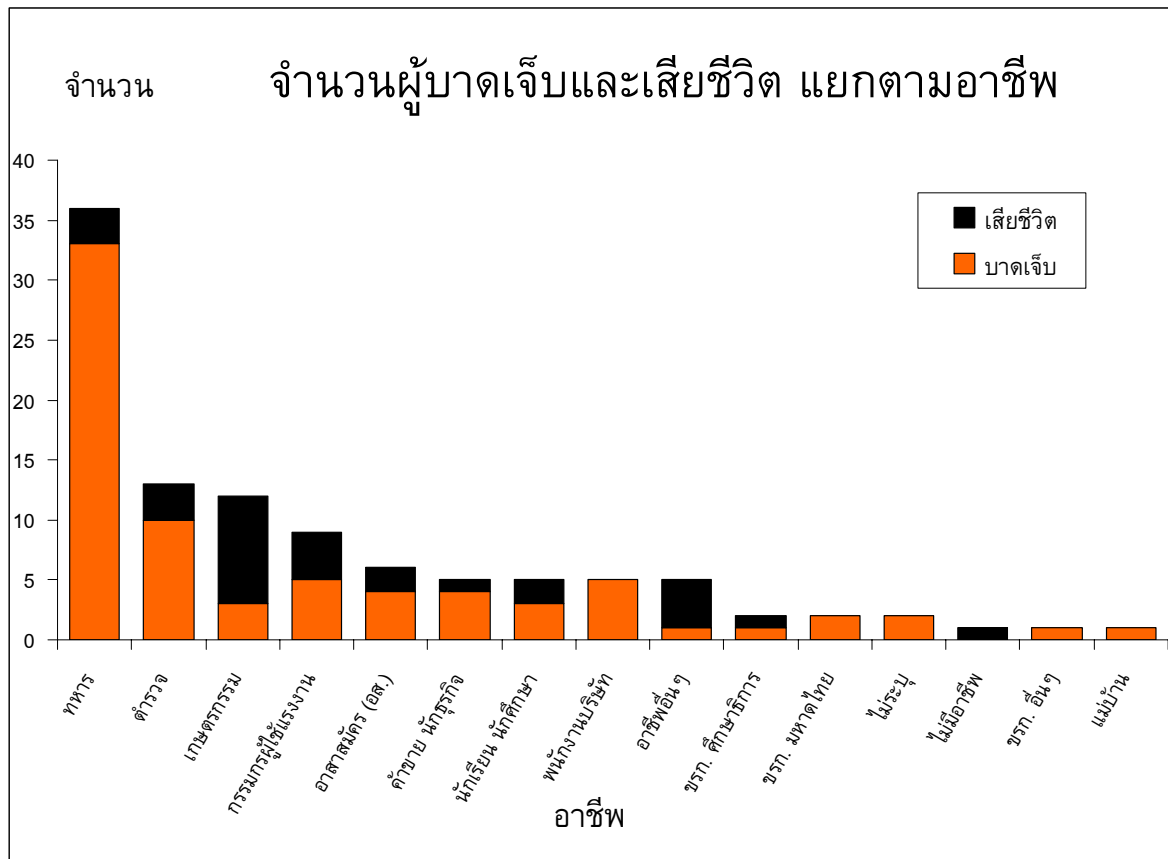

แผนภูมิที่ 9. Area map แสดงอัตราการบาดเจ็บรายตำบลตามพื้นที่เกิดเหตุการณ์ (GIS Area map)

บุคคล

ตารางที่ 7. ลักษณะของผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต

	ผู้บาดเจ็บ			ผู้เสียชีวิต		
	จำนวน	(%)	อัตรา/แสนประชากร	จำนวน	(%)	อัตรา/แสนประชากร
อายุ มาตรฐาน (Median) = 30 ปี พิสัยควอไทล์ (Inter Quartile Range-IQR) = 25-39 ปี						
0-14 ปี	4	(3.8)	0.8	1	(3.3)	0.2
15-29 ปี	48	(45.7)	10.5	7	(23.3)	1.5
30-44 ปี	37	(35.2)	9.6	15	(50)	3.9
45-59 ปี	13	(12.4)	6	6	(20)	2.8
>= 60 ปี	3	(2.9)	1.7	1	(3.3)	0.6
เพศ						
ชาย	95	(90.5)	10.8	24	(80)	2.7
หญิง	10	(9.5)	1.1	6	(20)	0.7
ศาสนา						
พุทธ	61	(58.1)	16.4	11	(36.7)	3
อิสลาม	43	(41)	3.0	18	(60)	1.2
คริสต์	-	-	-	-	-	-
ไม่ระบุ	1	(1)	-	1	(3.3)	-

แผนภูมิที่ 10. อาชีพของผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต

ตารางที่ 8. จำนวนและร้อยละของลักษณะกิจกรรมขณะเกิดเหตุ (ICD-10 activity code)

อันดับ	ลักษณะกิจกรรมขณะเกิดเหตุ	บาดเจ็บ		ตาย		ป่วยตาย อัตรา (%)
		จำนวน	%	จำนวน	%	
1.	ทำงานหรือเดินทางไปทำงานที่ได้ค่าตอบแทน	47	44.8	7	23.3	14.9
2.	กิจกรรมอื่น ๆ	41	39	13	43.3	31.7
3.	ทำงานที่ไม่ได้ค่าตอบแทน งานบ้าน การเรียน	9	8.6	4	13.3	44.4
4.	พักผ่อน นอนหลับ กิจกรรมประจำวัน กินอาหาร	2	1.9	2	6.7	100
5.	งานอดิเรก บันเทิง กิจกรรมอาสาสมัคร	2	1.9	1	3.3	50
6.	ไม่ระบุ	4	3.8	3	10	75

การบาดเจ็บ

ตารางที่ 9. จำนวนและร้อยละของสาเหตุภายนอก 5 อันดับแรก

อันดับ	สาเหตุภายนอก (ICD-10 external cause of injury)	บาดเจ็บ		ตาย		ป่วยตาย อัตรา (%)
		จำนวน	%	จำนวน	%	
1.	ถูกทำร้ายโดยวัตถุระเบิด (X96)	54	51.4	1	3.3	1.9
2.	ถูกทำร้ายโดยอาวุธปืนอื่นที่ไม่ระบุ (X95)	42	40	26	86.7	61.9
3.	การปฏิบัติการหรือการแทรกแซงทางกฎหมาย (Y35)	7	6.7	1	3.3	14.3
4.	ถูกทำร้ายโดยปืนยาว ปืนใหญ่ (X94)	2	1.9	2	6.7	100

ตารางที่ 10. จำนวนและร้อยละของการวินิจฉัยสุดท้าย 5 อันดับแรก

อันดับ	การวินิจฉัยสุดท้าย (Final ICD-10 code diagnosis)	บาดเจ็บ		ตาย		ป่วยตาย อัตรา (%)
		จำนวน	%	จำนวน	%	
1.	บาดแผลเปิดบริเวณศีรษะ (S01)	7	8.4	4	14.8	57.1
2.	ผลจากสาเหตุภายนอกอื่นๆ (T75)	6	7.2	-	-	-
3.	ความผิดปกติของหู (H93)	6	7.2	-	-	-
4.	บาดแผลเปิดบริเวณช่องท้อง หลังส่วนล่างและกระดูก เชิงกราน (S31)	6	7.2	6	22.2	100
5.	บาดแผลตื้นบริเวณทรวงอก (S20)	6	7.2	-	-	-

การรักษาพยาบาล

การนำส่งจากจุดเกิดเหตุ

ในผู้บาดเจ็บจำนวน 105 ราย มีผู้เสียชีวิตในที่เกิดเหตุจำนวน 20 ราย มาโรงพยาบาลเอง 17 ราย หน่วย EMS นำส่ง 10 ราย ทหารนำส่ง 25 ราย ตำรวจนำส่ง 11 ราย ญาติหรือชาวบ้านนำส่ง 14 ราย ไม่ระบุ 8 ราย ค่ามัธยฐานของระยะเวลาจากจุดเกิดเหตุถึงโรงพยาบาล 25 นาที (IQR = 15-80 นาที)

ตารางที่ 11. จำนวนและร้อยละของการดูแลขณะนำส่งจากจุดเกิดเหตุ

การดูแลขณะนำส่ง	เหมาะสม		ไม่เหมาะสม		ไม่มี	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
การหายใจ	-	-	-	-	22	100
การห้ามเลือด	10	25	2	5	28	70
C-Spine Collar	-	-	-	-	2	100
Splint / Slab	5	15.6	-	-	27	84.4
IV fluid	4	16.7	-	-	20	83.3

การส่งต่อ

ในผู้บาดเจ็บจำนวน 105 ราย มีผู้ป่วยที่ส่งต่อจำนวน 30 ราย (33 ครั้ง) โดยพาหนะในการส่งต่อเป็นรถพยาบาล 33 ครั้ง มีผู้ดูแลขณะส่งต่อเป็นพยาบาล 14 ครั้ง อื่นๆ 19 ครั้ง ค่ามัธยฐานของระยะเวลาในการการส่งต่อ 41 นาที (IQR = 26.25-50 นาที)

ตารางที่ 12. จำนวนและร้อยละของการดูแลขณะส่งต่อ

การดูแลขณะนำส่ง	เหมาะสม		ไม่เหมาะสม		ไม่มี	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
การหายใจ	12	100	-	-	-	-
การห้ามเลือด	22	100	-	-	-	-
C-Spine Collar	-	-	-	-	-	-
Splint / Slab	13	92.9	-	-	1	7.1
IV fluid	19	100	-	-	-	-

ตารางที่ 13. ระยะเวลาการรักษาตัวในโรงพยาบาล และค่าใช้จ่ายทางการแพทย์เฉลี่ย

	ค่ามัธยฐาน (IQR)	รวม
การรักษา* (วัน)	1.5 (1-5)	279
ค่าใช้จ่าย** (บาท)	1,425 (375 -3,724.5)	566,178

*ส่วนใหญ่เป็นผู้ป่วยนอก **คิดจากข้อมูลของ 68 ราย (64.8%)

ในผู้บาดเจ็บที่มาโรงพยาบาลจำนวน 85 ราย สถานะขณะจำหน่าย หาย 2 ราย ตีขึ้น 43 ราย ตาย 10 ราย ไม่มีข้อมูล 30 ราย

มีจำนวนผู้ได้รับผลกระทบในครอบครัวของผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตรวม 41 คน

ภาคผนวก 1: ความครบถ้วน (C) ความถูกต้อง (A) และความทันเวลา (T) ของระบบเฝ้าระวังการบาดเจ็บจากความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ (Violence -related Injury Surveillance – VIS) รายโรงพยาบาล ประจำเดือน กุมภาพันธ์ 2553

จังหวัดสงขลา				จังหวัดสตูล				จังหวัดปัตตานี				จังหวัดยะลา				จังหวัดนราธิวาส			
รพ.	C	A	T	รพ.	C	A	T	รพ.	C	A	T	รพ.	C	A	T	รพ.	C	A	T
หาดใหญ่	96	NA	/	สตูล	82	NA	X	ปัตตานี	93	100	/	ยะลา	99	88	/	นราธิวาส	99	97	/
สงขลา	98	NA	/	ควนโดน	100	NA	/	โคกโพธิ์	100	89	X	เบตง	98	NA	X	สุโหงโกลก	96	NA	X
จะนะ	100	NA	/	ควนกาหลง	100	NA	/	หนองจิก	100	100	/	บันนังสตา	100	100	/	ตากใบ	96	NA	/
นาทวี	98	NA	/	ท่าแพ	NA	NA	X	ปานาเระ	100	100	/	ธารโต	100	67	/	บาเจาะ	100	90	/
เทพา	100	NA	/	ละงู	100	NA	X	มายอ	100	67	X	รามัน	100	93	/	ระแงะ	100	100	/
สะบ้าย้อย	100	NA	/	ทุ่งหว้า	75	NA	/	ทุ่งยางแดง	100	67	/	ยะหา	88	NA	/	รือเสาะ	95	67	/
ค่ายเสนาณรงค์	NA	NA	/					ไม้แก่น	NA	NA	/	กาบัง	100	100	/	ศรีสาคร	100	100	/
สงขลานครินทร์	96	100	/					ยะหริ่ง	NA	NA	/					แว้ง	100	100	X
								ยะรัง	100	100	/					สุคีริน	100	67	X
								แม่ลาน	NA	NA	/					สุโหงปาดี	NA	NA	X
								สายบุรี	100	100	/					จะนะ	NA	NA	X
								กะพ้อ	100	100	/					เจาะไอร้อง	100	100	X
								ค่ายอิงคยุทธ	100	100	/					ค่ายจุฬาภรณ์	NA	NA	X
																ยี่งอ	100	NA	X
รวม (%)	97	100	100	รวม	85.3	NA	50	รวม	96.5	96.8	84.6	รวม	98.6	90.8	85.7	รวม	98.6	95	42.9

*ความครบถ้วนของตัวแปรสำคัญ (Completeness) วัดจากร้อยละของข้อมูลที่ไม่ขาดหาย (missing) ในตัวแปรเลขประจำตัวประชาชน 13 หลัก วัน เวลา สถานที่เกิดเหตุ

ความถูกต้องของตัวแปรสำคัญ (Accuracy) วัดจากร้อยละของความสอดคล้องของข้อมูลตัวแปร วัน เวลา สถานที่เกิดเหตุ เทียบกับฐานข้อมูล ศวชต.

ความทันเวลา (Timeliness) วัดจากการส่งรายงานจากโรงพยาบาลถึง ศบ.สต. ภายในวันที่ 7 มีนาคม 2553 / = ทันเวลา X = ไม่ทันเวลา NA = ไม่สามารถนำมาคิดได้ (Not Applicable)

สรุปภาพรวมระบบเฝ้าระวังของทั้ง 48 โรงพยาบาล ความครบถ้วนของตัวแปรสำคัญร้อยละ 96.9 ความถูกต้องของตัวแปรสำคัญร้อยละ 93.9 ความทันเวลาร้อยละ 72.9 (เกณฑ์ตัวชี้วัดร้อยละ 90)